13/06/2020

Τέτοια, Κύριε, υπήρξε η ζωή μου – Σαν της αράχνης!

/ Ορθόδοξες Προβολές

Εργάζεται ο Γέροντας Αιμιλιανός να ερμηνεύσει τον 89ο Ψαλμό, ώσπου, σε κάποιο σημείο, εμφανίζεται η παρομοίωση της αράχνης: «Τα έτη ημών ωσεί αράχνη εμελέτων». Οι αράχνες βασιλεύουν σε τόπους εγκατάλειψης, όπου ο άνθρωπος αμέλησε να αφιερώσει λίγο κόπο και χρόνο για να καθαρίσει τον χώρο και μεταφορικά το δωμάτιο της ψυχής του. Η διάθεση του Ψαλμού είναι εξομολογητική, συντετριμμένη, αποφασισμένη να συρθεί και να ταπεινωθεί σκυφτή ενώπιον του Θεού.

Τα ξοδεμένα χρόνια μας ως μία αράχνη

Προσωποποιούνται τα ξοδεμένα χρόνια μας ως μία αράχνη που μέρα νύχτα αγωνιά για το αραχνοΰφαντο. «Ότι πάσαι αι ημέραι ημών εξέλιπον, και εν τη οργή σου εξελίπομεν, τα έτη ημών ωσεί αράχνη εμελέτων». Ξοδέψαμε τις μέρες μας, «χαθήκαμε, Θεέ μου, χαμένες πήγαν όλες μας οι ημέρες, όλα μας τα χρόνια, ό,τι κάναμε, ό,τι ζήσαμε», λίγο πολύ στεναχωρήσαμε τον Θεόν, γιατί απασχολήσαμε τον καιρό μας με μελέτες, επιθυμίες, όνειρα, όχι όμως για το προς το ζην, το αναγκαίο και το θεμιτό, αλλά για το υπερβολικό που δήθεν θα στερεώναμε με λεπτομέρεια για πάντα στη Γη, ένα πέπλο χωρίς Θεόν.

«Ό,τι και αν κάνω, και το καλύτερο ακόμη, είναι μία δουλειά σαν της αράχνης»

Ο Γέρων Αιμιλιανός ο Σιμωνοπετρίτης παρατηρεί το ατελέσφορο του έργου της ζωής μίας αράχνης: «Μέρα και νύχτα εκείνη δουλεύει. Ξυπνάς το πρωί, καθαρίζεις τον ιστό της. Εργάζεται εκείνη τη νύχτα, και πάλι το άλλο πρωί είναι ο ιστός στη θέση του. Τον ξανακαταστρέφεις. Το πρωί θα τον έχει ξαναφτιάξει. Μέρα και νύχτα αγωνιά, ιδρώνει και πεθαίνει, χωρίς τελικώς να μπορέσει να ολοκληρώσει το έργο της».

Ο καλύτερος ιστός, ο τέλειος που έλεγες, περί του οποίου κοκορευόσουν σε φίλους και σε συγγενείς, ούτε τέλειος είναι, ούτε μπορεί να γίνει, ούτε μπορεί να αντέξει στο μέλλον, γιατί πλησιάζει το πρωί που θα σηκωθεί ο νοικοκύρης για να καθαρίσει τη γωνία με το σκουπόξυλο στο χέρι. Θα διαλυθεί, θέλεις δε θέλεις. Υπάρχει κάτι απείρως μεγαλύτερο από την γωνία που με λεπτομέρεια εργάζομαι εγώ, και, επομένως: «Ό,τι και αν κάνω, και το καλύτερο ακόμη, είναι μία δουλειά σαν της αράχνης».

Πότε ένα έργο δεν είναι αραχνούφαντο, αλλά αιώνιο

«Στραφήκαμε σε κάτι το ανθρώπινο». Έτσι το λέει ο Γέροντας. Ό,τι βεβαίως τα έργα είναι καλά, αλλά εμείς τα κάναμε οχήματα και αγωνίες, «δηλαδή πως να βγούμε από την Αίγυπτο και να φθάσουμε σε μια γη, όπου ρέει μέλι και γάλα». Το αραχνοΰφαντο το δικό μας δεν το μέλλει για τον Θεόν, δεν ήταν για τον Θεόν, «όχι να έλθωμε προς Εσένα». Οι άνθρωποι ξεχαστήκαμε, «ότι μάς κάλεσες για Σένα».

Έργα χωρίς στερεότητα με στόχο τη Γη, μία λάθος θεώρηση, μία καμία σημασία που γεμίστηκε με αγωνία που κάποια εγωιστική θολούρα της απέδωσε υπερβολική αξία. Στη λεπτομέρεια του αραχνοΰφαντου, η ηδονή που σύντομα θα γίνει οδύνη. Οι άνθρωποι δε βάζουμε μυαλό. «Κοίταξε πόσα χρόνια πέρασαν» λέει ο Γέροντας Αιμιλιανός. «Αλλά, και αν είχαμε χιλιάδες χρόνια, πάλι το ίδιο θα κάναμε».

«Μόνον όταν είναι μία μελέτη για Σένα, όταν γίνεται για Σένα»

Η γλυκιά κραυγή του Γέροντος κάνει λόγο για το έργο και πότε είναι ουσιαστικό, ενώ συνάμα τα λόγια του είναι μία ποίηση προς τον Θεόν: «Ένα έργο έχει ουσιαστική σημασία και δεν είναι αραχνοΰφαντο αλλά αιώνιο, μόνον όταν είναι μία μελέτη για Σένα, όταν στρέφεται προς Εσένα, όταν γίνεται για Σένα, όταν ήδη αυτό με μεταφέρει όχι εις την έρημον, όχι εις την ξένην, όχι εις την προσωρινή γη, αλλά εις την πραγματική γη Χαναάν, εκεί όπου είσαι Εσύ, εις τον ουρανό». Μία ποίησις τα λόγια του Γέροντος Αιμιλιανού: «Μόνον όταν είναι μία μελέτη για Σένα // όταν στρέφεται προς Εσένα // όταν γίνεται για Σένα».

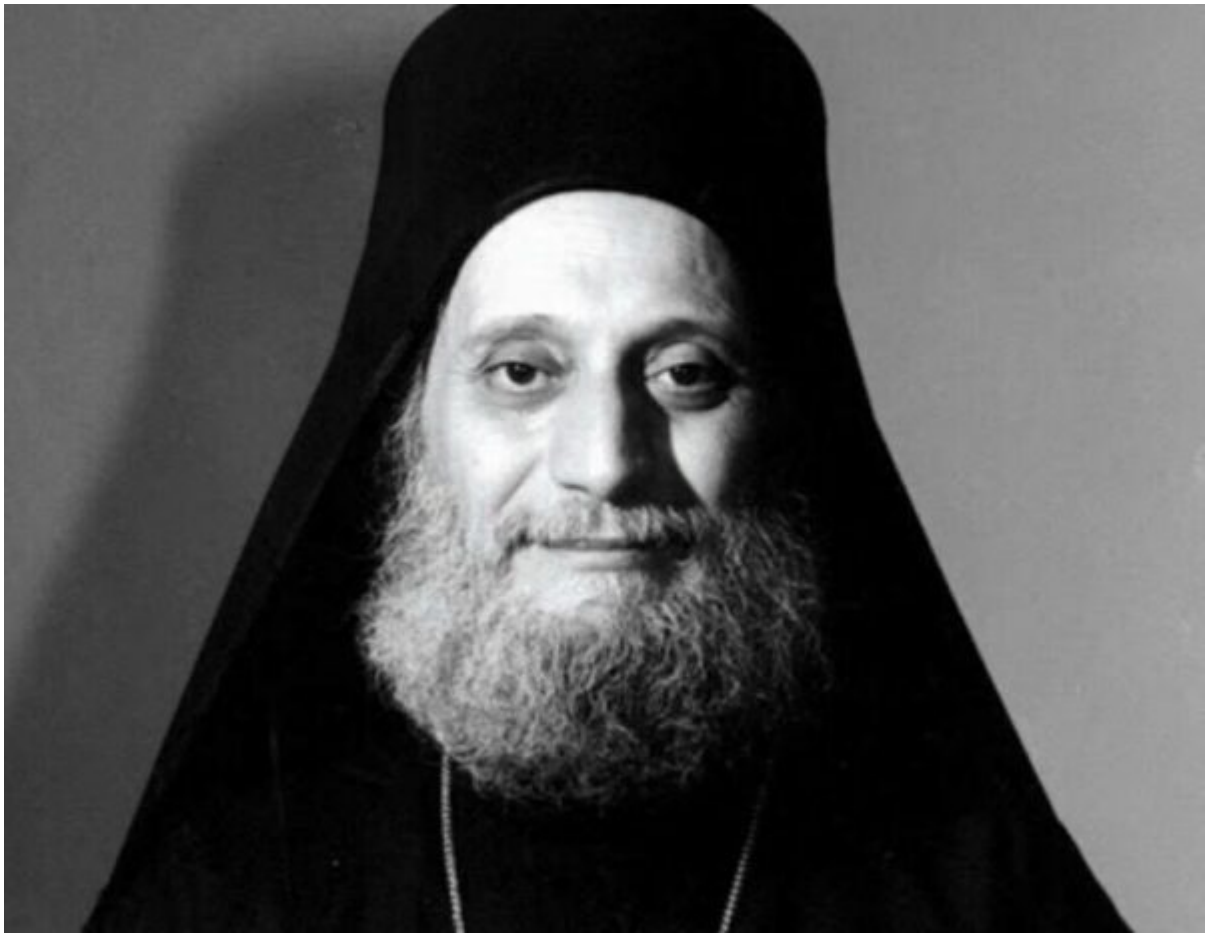

Τέτοια, Κύριε, υπήρξε η ζωή μου – Σαν της αράχνης!

Έτσι είναι. Είναι η αλήθεια. Σαν της αράχνης! «Τέτοια, Κύριε, υπήρξε η ζωή μου» παραδέχεται και εξομολογείται για λογαριασμό μας ο Γέροντας. Όχι τόσο για τον εαυτόν του, αλλά περισσότερο για όλους εμάς, μήπως επιτέλους τα συνειδητοποιήσουμε και τα κράξουμε προς τον Θεόν με τέτοια παρόμοια λόγια.

«Θα έπρεπε να ερχόσουν Εσύ να εργαζόσουν. Αλλά χωρίσθηκα από Σένα. Για μένα,

δεν υπάρχεις πλέον Εσύ, που υπήρχες από του αιώνος και έως του αιώνος. Έτσι θα είναι η ζωή μου;». Ο Γέροντας καταλήγει με γλυκιά συντριβή προς τον Θεόν: «Ένας ιστός αράχνης, ο οποίος δε θα υπάρχει αύριο. Γι' αυτό, μάς γέννησες, λοιπόν;».

«Εγώ δούλευα, σκεπτόμουν, ζούσα, νόμιζα ότι προχωρούσα…»

«Δημιουργούσαμε κάτι, το οποίο δεν έχει αξία ενώπιον Σου, Κύριε, είναι μηδέν. Εγώ δούλευα, σκεπτόμουν, ζούσα, νόμιζα ότι προχωρούσα, ότι πήγαινα προς την γη της επαγγελίας. Επειδή, όμως, ημάρτανον, εις την πραγματικότητα η ζωή μου δεν είχε κανέναν νόημα για Σένα. Καθετί το οποίο έχει αξία για Σένα, αυτό και αντικειμενικώς έχει σημασία και έννοια. Επομένως, αυτό που νόμιζα ότι ήταν επιτυχία μου, αυτό που έβλεπα πως ήταν η χαρά μου, αυτό που για μένα ήταν αντικείμενο ενθουσιασμού και αλαλαγμού, αυτό ήταν κάτι το οποίο Εσύ ήθελες να αποστραφείς».

Η παρομοίωση της αράχνης είναι η συνειδητοποίηση και η εξομολογητική κραυγή ότι δε δούλευα κατά βάθος για τον Θεόν, αλλά για μένα επί της Γης και για τα αγαθά μου, με μόνον στόχο την αραχνοΰφαντη επίγεια χαρά μου. «Απέτυχα, Θεέ μου, γιατί χωρίσθηκα από Σένα» θα πει ανεπανάληπτα ο Γέροντας.

Υπάρχει αιώνια ζωή κοντά στον γλυκύτατο Ιησού Χριστό μας

Ο Γέροντας Αιμιλιανός επισημαίνει ότι η αράχνη εμφανίζεται σε τόπους κατεστραμμένους, παλαιούς, εγκαταλελειμμένους, σε ερειπωμένα μοναστήρια ή άλλα ερείπια, όπου δεν υπάρχει φροντίδα και ενδιαφέρον, δεν υπάρχει η έγνοια για τους χώρους αυτούς. Λίγη από αυτήν την έγνοια, την φροντίδα, το ενδιαφέρον, αν αποκτούσαμε, θα νικούσαμε το δέσιμο με τα υλικά, την αγωνία για τη γη που ρέει μέλι και γάλα, αν είχαμε λίγη φροντίδα να ξαναφέρνουμε καθημερινά την υπενθύμιση εις τον νου: «Υπάρχει αιώνια ζωή κοντά στον γλυκύτατο Ιησού Χριστό μας, ότι μάς κάλεσες για Σένα, Θεέ μου!».

Κώστας Παναγόπουλος – Πρακτορείο «ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ»

Βασίστηκε σε λόγους του μακαριστού Γέροντος Αιμιλιανού του Σιμωνοπετρίτου: ΑΡΧΙΜ. ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ Ι. ΜΟΝΗΣ ΣΙΜΩΝΟΣ ΠΕΤΡΑΣ – ΚΑΤΗΧΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ 3 – ΑΓΑΛΛΙΑΣΩΜΕΘΑ ΤΩ ΚΥΡΙΩ – ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΟΡΜΥΛΙΑ 1999, (6. ΨΑΛΜΟΣ ΟΓΔΟΗΚΟΣΤΟΣ ΕΝΑΤΟΣ) σ. 135 – 138